N°. 60. A°. 1831.

SURINAAMSCHE COURANT

Van Donderdag den 28sten Julij.

SURINAME.

PARAMARIBO, 27 Julij. In de Arnhemsche Courant van 21 Mei 1831, lezen wij de volgende belangrijke Advertentie:

RADICALE GENEZING VAN JICHT, KRAMPEN EN RHUMATIEK.

De Ondergeteekende gedurende de laatste negen jaren een aantal van 400 personen nagenoeg, in de *Nederlanden* van deze ondragelijke ziekten, *niet voor ettelijken tijd, maar zonder eenige napijnen of instorting*, genezen hebbende, heeft de eer den belanghebbenden te verwittigen, dat hij, na een verblijf van 9 maanden te *'s Gravenhage*, zich thans te *Amsterdam* gevestigd heeft en dáár, zoo wel als in de eerste stad bij onderscheidene notabele personen, zijne onfeilbare genezing, met den besten uitslag heeft aangewend, welke, ten allen tijde, bereid zijn, om daarvan eene verklaring af te leggen.

Wijders dient tot informatie, dat deze genezing *zonder eenige in- of uitwendige medicijn of aanraking geschiedt*; zij wordt blootelijk *door eene bijzondere, alléén den ondergeteekende bekende zacht-aangename uitwazeming, op de lijdende deelen toegepast en bewerkstelligd*, welke, naar mate der herhaling van de bewerkingen eene trapsgewijze genezing aanbrengt en den lijder, binnen korten tijd, tot den staat zijner vorige gezondheid terug brengt.

Woonplaats: te *Amsterdam*, op de Nieuwe Heerengracht, tegen over het Entrepôt-Dok, No. 81, alwaar een appartement, tot herstelling van genoemde lijders, in gereedheid is gemaakt. — Personen, welke, buiten *Amsterdam* woonachtig, deze genezing ten hunnen huize wenschen te bekomen, worden verzocht zich met *franko* brieven bij den Ondergeteekende aan te melden, welke dagelijks van 9 tot 10 ure des morgens aan zijn huis te spreken is.

J. VAN ROEST.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 19den dezer, de Nd. Am. Brik *Gossypium*, Kapt. R. G. STAMWOOD, van Glouchester.

Den 26sten, de Engelsche Schoener *George Canning*, Kapt. T. GREEN, van Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 22sten, de Nd. Am. Schoener *Sea Flower*, Kapt. J. DORR, naar Boston; lading: 78 vaten Malassie.

Den 25sten, de Nd. Am. Brik *Planet*, Kapt. DAVID R. LE CRAW, naar New Burry-Port; lading: 140 vaten Malassie.

Idem, het Schip *Alexander*, Kapt. A. CASJIR, naar Rotterdam; lading: 422 vaten Suiker, 402 balen schoone- en 1 dito vuile Katoen, en 16 vaten Rum.

Den 26sten, het Schip *Sophia*, Kapt. B. F. IPSEN, naar Amsterdam; lading: 282 vaten Suiker, 4 balen heele- en 1 dito gebr. Koffij, 40 balen schoone Katoen, 5 vaten en 2 balen Kakao, en 3 kistjes Indigo.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH, 26 *Mei*. Eergisteren middag is de afdeeling kanonneersloepen, die voor het fort St. Andries gestationeerd was, van daar naar Gorinchem vertrokken, zoo men verneemt, om met de afdeeling, welke voor genoemde vesting heeft gelegen, en die van den Moerdijk, naar de Schelde te zeilen. — De kanonneerbooten van het fort Crevecoeur liggen nog, als naar gewoonte, voor hetzelve.

— Brieven van de pruissische grenzen, van den 24sten Mei, behelzen de volgende bijzonderheden: »Ofschoon de rust, zoo het heet, in Antwerpen hersteld is, ziet men nog gedurig vlugtelingen van daar in Aken aankomen, en onder dezelve den pruissischen consul met zijn gezin.

»Sedert eergisteren blijft de poort te Maastricht gesloten. Het kwetsen van een burger door een der officieren der bezetting (omtrent de bijzonderheden van welke gebeurtenis men nog niet naauwkeurig schijnt onderrigt te wezen) heeft eenige gisting doen ontstaan, ten gevolge van welke de bevelvoerende generaal weder verscheidene inwoners, welke zich op eene onbetamelijke wijze hadden gedragen, de stad heeft doen verlaten.

»In Eijsden liggen steeds belgische troepen; in Gulpen en Herlen is hunne komst wel aangezegd, doch zijn zij nog niet aangekomen. De weg van Maastricht naar 's Hertogenbosch blijft onbelemmerd. Verscheidene reizigers zijn langs dezelve uit Holland herwaarts gereisd, en benoorden Maastricht de Maas gepasseerd.

» Den 24sten begint voor het hof van assises te Keulen het regtsgeding van de lieden, die, op het voorbeeld der belgische oproermakers, het vuur van den opstand, met moord en plundering, over de Rijn provincien hebben pogen te verbreiden, doch daarin voornamelijk door den betoonden moed der akensche burgers zijn verhinderd. Het aantal der aangeklaagden bedraagt 90; dat der getuigen 400. Z. M. de Koning heeft begeerd, dat in dezen geene buitengewone maatregelen zouden worden genomen, en dat men aan het regt deszelfs wettige gang zoude laten.

MIDDELBURG, 25 *Mei*. Den 13den dezer heeft de generaal *de Kock* te Sas van Gend, in Staats-Vlaanderen, aan de zich aldaar bevindende overijsselsche schutters een zeer fraai vaandel overhandigd, hetwelk door eenige jonge dames van Deventer vervaardigd, en bestemd was, om, onder bewilliging des Konings, bij de eerste afdeeling schutterij van Overijssel te worden gevoerd. De twee compagnien Deventer, aldaar geposteerd, en nog andere in den omtrek bezetting houdende, hebben deze plegtigheid bijgewoond.

Het is de luitenant *Broese* geweest, welke met eene afdeeling schutterij van 36 man, niet heeft geschroomd, om 150 welgewapende Belgen, vergezeld van 200 plunderaars, den 11den Mei, voor Hulst, met de bajonet aan te tasten, en van het nederlandsche grondgebied terug te drijven.

Z. K. H. prins *Frederik* heeft, bij gelegenheid van het in oogenschouw nemen der positien van Staats-Vlaanderen, te Oostburg, tot algemeene blijdschap der ingezetenen, verklaard: »dat Z. M. de Koning vastelijk had besloten, dat het land niet af te staan, maar hetzelve, onder Gods zegen, te blijven beschermen."

'S GRAVENHAGE, 27 *Mei*. Men verneemt, dat, na kennis te hebben genomen van de antwoorden, die van regeringswege gegeven zijn op de gemaakte bedenkingen, betreffende de begrootingswetten, nog verscheidene leden der tweede kamer hunne meening hebben te kennen gegeven, dat men dadelijk den grond had behooren te leggen tot de invoering der gevorderde bezuinigingen en de hervorming van den Staat; — dat men nimmer *wachtgelden* aan belgische ambtenaren behoorde toe te staan, om dat dezelve niet konden verwachten immer weder geplaatst te worden; dat men aan de zoodanigen hunner, van welker trouw gebleken was, alleen eene *toelaag* konde verstrekken, — en dat het ongeraden was, de buitenlandsche belangen van den Staat op den duur aan vreemden toe te vertrouwen. — Sommige leden zijn van oordeel, dat het welligt beter ware, in stede van een bepaald budjet tot stand te brengen, het bestuur een crediet te openen voor hetgeen nog over 1831 mogt gevorderd worden, ten einde het geheel nader te verrekenen. (*Haarl. Courant.*)

BREDA, 24 *Mei*. (*Uit eenen brief.*) Gisteren namiddag is hier een koerier gepasseerd, die van het Citadel-Antwerpen kwam en zich met ongemeenen spoed naar 's Gravenhage begaf, naar men wil, om nadere instructien te vragen, hoe te handelen, indien de Belgen bij voortduring aanvallings-werken tegen het kasteel opwierpen. Het zoude, onzes inziens, echter ook wel bloot een overbrenger van tijdingen kunnen zijn; want, daar men weet, dat onze brave *Chassé* onlangs op eene dergelijke vraag ten antwoord bekomen heeft, dat men aan hem overliet om te handelen zoo als hij best geraden oordeelde, zoude het, onzes bedunkens, overbodig zijn, nadere instructien af te wachten; ook zoude dit niet wel strooken met den inhoud des laatsten briefs, die op last van Z. E. aan den bevelhebber van Antwerpen geschreven is. En waarlijk, wie kan ook beter over de aangelegenheden en de te nemen maatregelen oordeelen dan de grijze krijgsman, die, zich op de plaats zelve bevindende, alles in een oogenblik overzien kan; die ook reeds eenmaal zoo klaarblijkelijk getoond heeft, dat hij zich niet ongewroken zal laten bestoken, en van wien men zich zoo zeker houdt, dat hij het kasteel liever in de lucht zoude doen vliegen, dan het den vijand over te geven, dat zulks gisteren hier reeds aanleiding tot ernstige gesprekken gegeven heeft.

(*Arnh. Courant.*)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 21 *Mei*. Don *Miguel* heeft, ten gevolge der verschijning van een aanzienlijk Engelsch eskader, en van de hem gedane bedreiging, dat men, indien de gevorderde voldoening niet binnen eenen bepaalden tijd gegeven wierd, dadelijk beginnen zou met alle Portugesche schepen weg te nemen, volledige voldoening aan Engeland gegeven, bestaande in de afzetting van eenen scheepskapitein en van verscheidene regters en politie-beamten, die zich omtrent Engelschen door mishandeling of beleediging vergrepen hebben, met aankondiging van die afzettingen en de redenen derzelven in de courant van Lissabon, en eindelijk in het uitkeeren van geldelijke schadevergoeding voor elke toegebragte schade, tijdverlies, gevangenhouding, enz.

(*Arnh. Courant.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 *Mei*. De *Moniteur* behelst heden een rapport van den presiderenden minister, den heer *Périer*, aan Z. M. den Koning, betrekkelijk den staat van zaken in het westen. In dat rapport wordt erkend, dat in sommige departementen, in dat gedeelte des Rijks, de openbare orde wordt gestoord door benden, welke veelal bestaan uit lieden, die zich aan hunne verpligting, om den staat als militairen te dienen, pogen te onttrekken, doch dat deze toestand niet lang zoude kunnen duren, zonder dat partijzucht pogingen zoude aanwenden, om aan die onlusten eene andere en meer gevaarlijke wending te geven. Op het voorstel van de plaatselijke overheden zelven, meent de minister, dat het geraden zal zijn, om het militair gezag in die departementen, (welke zijn de Charente-Inférieure, Vendée, Loire-Inférieure, Deux Sevres, Vienne, Ile-et-Vilaine, Morbihan, Finisterre, Côtes du Nord, Indre-et-Loire, Maine-et-Loire, Loir-et-Cher, Mayenne en Sarthe) in één persoon te vereenigen, en denzelven de last op te dragen, om ondersteund door het burgerlijk, regterlijk en geestelijk gezag, pogingen aan te wenden, om, eerst door minnelijke tusschen-

komst, de gemoederen te bevredigen, en des noods de goede orde door kracht van wapenen te herstellen, zonder echter zijne toevlugt te nemen tot de uiterste gestrengheid, als daar is het in staat van beleg verklaren van gemeenten, of departementen, vermits dergelijke gestrengheid, in de tegenwoordige oogenblikken, meer moeite, dan nut zoude kunnen baren.

Ten gevolge van dit rapport is de generaal *Bonnet* als buitengewoone commissaris in de 4de, 12de en 13de militaire divisien benoemd.

— Den 25sten wacht men de ordonnantie, bij welke de kamer der gedeputeerden wordt ontbonden; — en den 26sten 's Konings terugkomst op het kasteel van St. Cloud.

Den 22 *Mei.* Ten gevolge van het besluit der regering, om aan de woelingen in de Vendée een einde te maken, is de krijgsmagt in de onrustige streken, uitmakende de 4de, 12de en 13de militaire divisien, door 4 regimenten infanterie van linie en 2 regimenten jagers te paard versterkt, zoo dat thans aldaar 5 regimenten ligte infanterie, 8 regimenten infanterie van linie, 1 regiment artillerie, 1 regiment huzaren, 3 regimenten jagers te paard, en 1 regiment lansiers verzameld zijn. Twee vijfde gedeelten dezer troepen zullen genoeg wezen voor de gewone garnizoenen. Van de 45 battaillons zullen eenige gekantonneerd worden in de onrustige gemeenten; de overige zullen beweegbare kolommen uitmaken, die de weerspannige benden zullen vervolgen.

— Z. M. de Koning is den 20sten te Havre aangekomen, en aldaar met gelijke geestdrift als elders ontvangen.

— Gedurende eenige dagen bespeurt men bij het departement der buitenlandsche zaken eene bijzondere werkzaamheid. Men spreekt van ernstige nota's, die van wege ons ministerie aan het oostenrijksche kabinet zouden zijn medegedeeld, en meent alzoo, dat er gewigtige onderwerpen behandeld worden. (*Haarl. Courant.*)

PARIJS, 22 *Mei.* Brieven uit Lissabon van den 7den dezer melden, dat de voornaamste aanhangers van don *Miguel* niet weinig zijn ontmoedigd geworden, doordien hij zich zoo spoedig door de bedreigingen van Engeland heeft laten vervaard maken en aan deszelfs eischen tot herstel van onregt zoo gereed heeft voldaan. Daarbij komen nu nog de eischen van Frankrijk, die do miguellisten gelooven, dat nog van grooteren omvang zullen zijn, dan die van Engeland. Zij weten, dat de minister *Sebastiani*, in de Fransche kamer der afgevaardigden, don *Miguel* een monster genoemd heeft, en voorzien, dat Frankrijk vast op zijn stuk zal staan, en niet zal te vreden wezen voordat aan al zijne eischen voldaan is.

— De jongste berigten uit Madrid melden weder, dat de Spaansche regering bij de Pijreneen een leger van 60,000 man wil verzamelen. In de zuidelijke departementen loopt het gerucht, dat Frankrijk ook binnen kort eene aanzienlijke krijgsmagt op de Spaansche grenzen zal leggen.

(*Arnh. Courant.*)

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 19 *Mei.* De berigten uit Petersburg tot den 11den dezer vermelden de officiele tijding van de vlugt van den poolschen generaal *Dwernicki* op oostenrijksch grondgebied, en van de ontwapening van deszelfs troepen. Dit berigt behelst geene andere dan de reeds bekende bijzonderheden.

In berigten van de russische zijde, uit Riga van 12 Mei, komt voor, dat het gros van de russische troepen, welke ten getale van 10,000 man, onder den generaal *Pahlen*, in Samogitie vereenigd zijn, in Schawl bijeen getrokken is. De generaal *Meijer* zorgt te Mittau voor de gemeenschap met Koerland, en de generaal *Rennekampf* staat te Polangen, ten einde den weg van daar naar Riga vrij te houden. Van Schawl worden bij voortduring mobile kollonnen uitgezonden, welke overal, waar zij zich hebben vertoond, de opstandelingen geslagen en verstrooid hebben. »Het bezwaarlijkste (dus eindigt het berigt) is het aanstellen van nieuwe ambtenaren, welke een genoegzaam vertrouwen inboezemen. De boeren en meeste grondbezitters zullen zich spoedig weder aan orde gewennen, doch tegen de zoogenaamde Slachcicen, die niets te verliezen hebben en veel bij wanorde kunnen winnen, zullen ten laatste wel gestrenge maatregelen onvermijdelijk worden."

Uit een berigt uit Polangen blijkt, dat de opstandelingen in 't noorden van Samogitie nog vrij talrijk blijven, en ook van eenig geschut zijn voorzien. Twee duizend man, van Krottingen aanrukkende, om den generaal *Rennekampf* aan te tasten, zijn door denzelven voorgekomen. Na de insurgenten in eene voor hun nadeelige positie te hebben gelokt, heeft hij dezelve overhoopt geworgen, en met groot verlies uit een gedreven. Daarna heeft hij het battaillon Reval, 't welk naauwelijks aangekomen en dadelijk op een onbekend terrein in 't gevecht was gebragt, en van de zijde van Budenderhof werd terug gedrongen, ontzet. — De opstandelingen schijnen daarop allerwegen, met achterlating van veel bagagie, te zijn gevlugt. — Al wat de Russen te voren in Rossiena hadden moeten achterlaten, is bij die gelegenheid door hen hernomen. (*Haarl. Courant.*)

Mengelwerk.

OVERGENOMENE DENKBEELDEN, ANECDOTEN EN UITTREKSELS.

De Chinees, die in zijn gedrag en gewoontens, zoo dikwijls onze verwondering en onze navolging verdient, heeft een soort van *Pelikaan*, (veel naar de gemeene waterraaf gelijkende, en door hem *Leutze* genaamd) geleerd, zijn bezitter een groote menigte visch te leveren. Op een groot meer, ziet men eenige duizende kleine bootjes en vlotten, die tot den vischvangst, met dezen vogel gebruikt worden: — op ieder schuitje of vlot, zijn 10 of 12 van deze vogelen, die, op het eerste sein, zich in het water dompelen . . . . . zij schijnen zoo wel afgerigt te zijn, dat het niet noodig is, hun een ring of koord om den hals te doen, om hen te beletten, een gedeelte van hun vangst, door te zwelgen: — zij eeten niet, dan het geen hun meester hun, tot voedsel van de vangst, geeft.

(*Uilkens Redevoeringen.*)

AANTEEKENINGEN AANGAANDE DEN KOEKKOEK.

De Koekkoek komt in April in Nederland, en verlaat het in Julij. De vogel legt zijne eijeren in het nest van een gras-musch, kwikstaart of ander klein vogeltje.

Zoodra het wijfje van den Koekkoek het nest nadert, zijn de vogeltjes vrolijk en tevreden.

Wanneer de Koekkoek een ei heeft gelegd, werpen zij een of meer van hun eigen eijeren uit het nest.

De Koekkoek broeit nooit zijn eijern uit, — en kan dit niet doen, om dat hij van week tot week een ei legt, en dit zesmaal herhaald. Hoe zoude dat gaan, als er van week tot week een jong uitkwam? bij de geboorte van het laatste, zoude het eerste al vijf weken oud zijn.

De Koekkoek legt altoos maar een ei in het nest van het vogeltje. Het ei is niet groter, als dat van een kleine zwaluw, schoon de Koekkoek zoo groot is als een duif.

Als de jonge Koekkoek het nest voor hem te klein vind, jaagt hij, als hij begint te groeijen, er de jonge musschen of kwikstaarten uit, en werpt ook uit het nest, de niet uitgekipte eijeren, en desniettemin, nemen de stiefouders den meesten zorg voor de jonge Koekkoek.

Welke ons onbekende middelen gebruikt dan wel de Schepper der natuur, om een instinct te overwinnen, dat anders sterker is als de dood?

Wanneer de jonge Koekkoek, voor het eerst, het nest verlaat, ziet hij zich van alle hulp verstoken; — zijn stiefouders kunnen niet meer, voor hun eigen onderhoud, en zulk een groote vogel zorgen, — zijn eigene ouders kent hij niet; — en dewijl het geluid, dat hij dan voortbrengt, met het geroep van den Koekkoek niets gemeens heeft, kan hij ook zijn ouders niet roepen.

Op het noodgeschrei van den jongen Koekkoek, komen dadelijk alle naburige kleine vogeltjes naar hem toe, en brengen hem, met onafgebroken ijver, de eene dit, de andere dat, tot zijne verkwikking, — en hiermede houden zij aan, zoo lang hij niet volwassen is, of tot zoo lang hij in staat is, in zijn eigen onderhoud te voorzien.

Men zoude bijkans zeker mogen stellen, dat de Koekkoek, vooral onder de kleine vogelen, een zeer gewigtige rol vervult, om op zulk eene uitstekende onderscheiding aanspraak te maken . . . . . maar welke is die rol?

(*Algem. letterlievend maandschrift* 1826.)

La Cepede kent stellig aan den Haai den sterksten reuk toe.

Men kan de gedachten van vele reizigers niet verwerpen, welke veronderstellen, dat, wanneer blanken en negers zich te zamen in zee baden, de negers door de sterkere uitwasemingen, het eerst de Haaijen tot zich trekken, en hierdoor ook het eerst verslonden worden.

(*Uilkens, de volmaaktheden van den Schepper.*)

Niemand waagt het, zich bloot te stellen, aan den slag van eenen grooten nieuw gevangene krachtvolle sidder-aal (beef-aal of praké.)

Als wij (*Humbolt* en *Bonpland*) in Maart 1800, in de moerassen van Bera-midden, in de groote kommen van *Caloboso*, sidder-alen vischten, werden in weinige minuten, door hun, vele paarden gedood. — De aal, langs den buik van het paard heenstrijkende, treft alle de edele delen, hart en buik zenuwen tegelijk, — het bedwelmde paard zinkt naar den grond, en stikt, daar het, in die verdoving, te lang onder water vertoeft. (*Uilkens — aldaar.*)

Hebben de Heeren *H.* en *B.* beef-alen gevischt om te eten, schoon ook dezelve een goed voedsel opleveren, is die visch wat duur gekocht; — in Suriname, zouden wij niet veel zulke vischpartijtjes kunnen hebben — of de liefhebbers van paarden, wierden ruiters te voet.

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.